

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“

Инструмент за идентифициране на маркери на риск при деца и ученици и определяне на възможности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в риск

Таблицы за деца и ученици, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството

Предучилищна възраст	
Области на идентифициране на проблеми	Маркери за риск
<i>Контролиране на емоциите</i>	Зависимо е от възрастните, постоянно се върти около учителите; Има проблеми с границите – търси близост с учителите, прегръща ги; Склонно е да нарушава границите и да търси близост с непознати; Трудно следва правила; Държи се предизвикателно с възрастните и/или с децата; Често и бързо сменя настроението си; Има моменти на „празно и студено вторачване“.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Игра и фантазия	Изглежда разсеяно, отнесено; В игрите му се появяват сексуални елементи (сцени, разкази, разглеждане). Показва половите си органи и иска да гледа и тези на другите деца; Често говори за секс, като показва добри познания по темата (спрямо очакваното за възрастта); Изглежда несигурно, объркано в отношенията с хората; Нервно е, отдръпнато е, избягва контакт с другите деца и възрастни; Апатично е, склонно е да играе само; Другите деца го избягват.
Влияние на семейната среда	Отсъства от детската градина без ясна причина; Игва в недобър външен вид; Не иска да споделя за вкъщи; Не иска да се прибира вкъщи; Страх го е, когато някой от родителите игва да го вземе; Много се притеснява какво ще каже учителката на родителите му; Родителите му постоянно се оплакват от него. Описват го като буйно, инат, прави всичко напук. Споделят, че много ги гразни; Държи да остане облечено с грехите си, когато е помолено да се съблече.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Влияние на здравните фактори	Наличие на синини по тялото, които не могат да бъдат обяснени с падания при игра; Наличие на порязвания, следи от изгаряния, белези, дълбоки рани и/или счупвания; Регрес в поведението – лапа си пръста, напишква се, изпуска се; Засилена мастурбация; Често се оплаква от болки в корема, ставите, главата; Лесно се разплаква; Причинява си болка само; Поява на нови и силни страхове, които не могат да бъдат обяснени; Започва да заеква; Постоянно се докосва и/или чеше по гениталиите; Появяват се обриви и зачервявания в интимната област.
-------------------------------------	---

Училищна възраст	
Области на идентифициране на проблеми	Маркери за риск
Поведение и учене	Има синини и белези по тялото, които се опитва да скрие; Има промяна в стила на обличане; Предпочита да стои облечен с върхни грехи;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

	Рязко понижава ученето и успеха си; Често и хаотично отсъства от часове; Има чести проблеми с дисциплината, случва се да бъде отстранен от час; Губи интерес към обичайните си занимания; Не се вълнува от нищо, социално отдръпване; Забелязва се засилен сексуален интерес и/или сексуализирано поведение.
Внимание и концентрация	Спи в час; Свърхвъзбудим и напрегнат е; Многократно е търсил подкрепа от психолога/педагогическия съветник или привлича вниманието на друг възрастен от училището; Напоследък е наказван повече; Често е отнесен, блуждае.
Хиперактивност и тревожност	Не може да стои на едно място; Има промени в телесното му тегло – храни се прекалено много или спира да се храни; Често бързо сменя настроението си; Проявява очевидна напрегнатост и неспособност да се отпусне; Има изразени страхове.
Импулсивност, агресивност, противопоставяне	Напряга се и се ядосва, ако го попитат за въщи; Станал е много избухлив. Лесно се гразни от всичко;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

	Отказва участие в живота на класа и в училищния живот; Регистрира се повишен сексуален интерес и/или предизвикателно поведение; Трудно спазва граници в общуването; Флиртува активно; Обикаля около училище преди и след часовете. Не иска да се прибира; Сменя много приятели за кратко време; Пуши, пие алкохол и/или злоупотребява с наркотици.
Социални умения и отношения с връстниците	Има чести конфликти с другите ученици; Губи приятелите си; Враждебен е към другите ученици, тормози другите; Тормозен е от другите; Не се движи заедно с класа; Няма приятелства в класа или дружи с други ученици, които също имат проблеми; Трудно създава приятелства; Другите странят от него; Отказва да излиза в междучасията, предпочита да стои в класната стая; Настойчиво следи и не се откъсва от телефона си; Постоянно разговаря по телефона;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

	Прекалено много е ангажиран в социалните мрежи; Склонен е да се самоизолира и страни от другите ученици.
Признаци на депресия и други емоционални затруднения	Изглежда уморен, отпаднал; Няма енергия, изтощен е; Споделя, че се чувства виновен; Лесно се разстройва и разплаква; Споделя за суицидни мисли; Оплаква се от чести болки в главата и корема; Без желание ходи на училище; Споделя, че се страхува; Не иска да се прибира вкъщи, отлага прибирането си, размотава се; Не иска да говори за вкъщи и като цяло избягва разговори за себе си.

Таблицы за деца и ученици, в опасност от увреждане на тяхното физическо, психическо, морално, интелектуално и социално развитие

Предучилищна възраст	
Области на идентифициране на проблеми	Маркери за риск
Контролиране на емоциите	Има проблеми с границите, може да бъде описано като „прилепчиво“ към другите;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

	Следва възрастния навсякъде; Трудно спазва дистанция и лично пространство; Търче се с храна; Двигателно е много активно; Отказва да следва правила; Противопоставя се; Реагира свръхемоционално и несъответно на ситуацията.
Игра и фантазия	Изглежда незаинтересовано; Изпитва трудности в общуването с възрастния/авторитета; Не бележи прогрес в учебното справяне; Дистанцирано е от другите деца.
Влияние на семейната среда	Облечено е с неподходящи по размер дрехи – прекалено големи/прекалено малки; Не е облечено подходящо за сезона; Игва с едни и същи дрехи (и бельо) цяла седмица; Нуждае се от очила/нови обувки/ръкавици и пр., които не се осигуряват от семейството; Често отсъства от детска градина; Игва или си тръгва с конфликти, наблюдава се напрегната комуникация между детето и родителя.
Влияние на здравните фактори	Лоша лична хигиена; Има медицински проблеми/генетални проблеми, за които никой не се е погрижил;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

	Постоянно казва, че е гладно; Боли го корема след закуска/обяд; Има уморен и отпаднал вид; Често се отделя от другите; Когато е само, се поклаща напред-назад; Има белези, следи по тялото; Боледува често.
--	--

Училищна възраст	
Области на идентифициране на проблеми	Маркери за риск
Поведение и учене	Често изпада в ярост или избухва; Често проявява пасивност; Бяга от учебни часове; Допуска отсъствия без уважителна причина повече от 5 дни месечно; Системно закъснява; Поддържа нисък успех и често е на ръба на повтаряне на класа; Бележи спад в успеха и ученето; Системно не подготвя домашните си работи;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

	Често идва на училище без необходими материали и пособия.
Внимание и концентрация	Има уморен вид; Лесно се разсейва, блуждае; Трудно се концентрира и нервнички; Не може да учи и да помни; Не може да се организира.
Хиперактивност и тревожност	Неспокоен е, свръхактивен е, не може да стои мирно дълго време; Изглежда объркан; Изглежда сякаш не слуша, когато му говорят; Лесно се плаши; Несигурен е в нови ситуации, губи увереност; Прекалено се притеснява.
Импулсивност, агресивност, противопоставяне	Случва се да проси пари от съученици или други хора; Краде пари и/или вещи от другите ученици; Краде храната на другите; Емоционално лабилен е, избухва; Трудно следва правила; Често се сбива, използва оръжие, когато се бие; Склонен е към рискови действия; Често има рани, счупвания и др.; Сериозно лъже и мамки; Нарочно ядосва другите;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

	Извършва правонарушения.
Социални умения и отношения с Връстници	Другите ученици странят от него; Самоизолира се от другите ученици; Не умее да завърже приятелство; Тормозен е от другите ученици; Тормози другите ученици; Гледа да си отмъсти; Игва с едни и същи грехи продължително време или с неподходящи грехи; Предпочита да седи на задните чинове; Предпочита да играе с по-малки ученици; Изглежда по-малък за възрастта си; Потаен е.
Признаци на депресия и други емоционални затруднения	Тревожи се повече от другите; Има медицински проблеми, които не са обслужени; Много лесно се разболява, има крехко здраве; Има много страхове и притеснения; Чувства се тъжен и предизвиква съжаление; Трудно се адаптира към нови ситуации или хора; С нежелание се отделя от дома, за да игва на училище.